KIV/CPP – Programování v jazyce C++

07. Šablony II. (variadické šablony), statický polymorfismus, CRTP

Martin Úbl

KIV ZČU

2023/2024

Šablony

- opakování
- generické programování
- parametrizace typem nebo hodnotou
- instancování šablony při použití (parametrizací)
- existuje tolik instancí, kolik různých sad parametrů

```
template<typename T>
void Print(const T& what)
{
  std::cout << what << std::endl;
}

Print(20);
```

Šablony

- lze dědit parametrizovanou šablonu třídy
- opět jako šablonu nebo jako specializaci

```
class CharVector : public std::vector<char>
{
  // ...
};

template<typename T>
class BetterVector : public std::vector<T>
{
  // ...
};
```

Šablony

- musíme ale dodefinovat konstruktor(y)

```
class CharVector : public std::vector<char>
{
  public:
    CharVector(std::initializer_list<T> li)
      : std::vector<char>(li)
    {
    }
};

// ...

CharVector cv{ 1,2,3,4 };
```

- nebo přejmout všechny konstruktory

```
class CharVector : public std::vector<char>
{
  public:
    using std::vector<char>::vector;
};
```

- pozn. konstruktor zde šablonový není, jen třída

- nebo přejmout všechny konstruktory – obecněji

```
class B : public A
{
  public:
    using A::A;
};
```

- takto přejímáme vždy všechny
  - nelze přejmout jen vybrané
- toto není výsadou pouze šablon, ale jakékoliv dědičnosti

Variadické šablony

- variadické šablony
- dovolují definovat proměnlivý počet šablonových parametrů
- „statická analogie“ `va_args` z C
- specializace
  - rekurzivní
  - přímá (forwarding)

```
template<typename... T>
void DoSomething(T... args)
{
  std::cout << "Doing..." << std::endl;
  Something(args...);
}
```

Variadické šablony

- rekurzivní specializace, např. suma šablonou

```
template<typename T1>
T1 TemplateSum(T1 fa)
{
  return fa;
}

template<typename T1, typename... T>
T1 TemplateSum(T1 fa, T... args)
{
  return fa + TemplateSum(args...);
}

TemplateSum(1,2,3,4,5);
```

Variadické šablony

- rekurzivní specializace
- ne vždy dobrý nápad

```
TemplateSum(1,2,3,4,5);
```

- generuje všechny specializace funkce

```
TemplateSum<int>
TemplateSum<int,int>
TemplateSum<int,int,int>
TemplateSum<int,int,int,int>
TemplateSum<int,int,int,int,int>
```

- důsledek: roste velikost binárky, v runtime 5 funkčních volání
  - lze zredukovat inlinováním

Variadické šablony

- syntaxe s třemi tečkami se nazývá *parameter pack*
- reprezentuje jeden a více šablonových parametrů
- v definici „balí“ parametry, v implementaci „rozbaluje“

```
template<typename... Args>
void DoSomething(Args... args)
{
  SomethingElse(args...);
}
```

- `args...` rozbalí parametry – `args1, args2, args3, ...`

Variadické šablony

- *fold expressions*
- dovoluje aplikovat binární operátor na parameter pack při jeho rozvinutí
- např. fold expression na výpis

```
template<typename ...Args>
void Print(Args&&... args) {
  (std::cout << ... << args) << std::endl;
}
```

- `args...` rozbalí parametry – `args1, args2, args3, ...`

Šablony

- *perfect forwarding*
- v kombinaci s *r-value* referencí, principem *reference-collapsing* a funkcí `std::forward` dokážeme předávat libovolný šablonový řetěz dál

```
class Student {
  public:
    Student(const std::string& name,
            int birthyear) { ... }
};

template <typename T1, typename T2>
Student MakeStudent(T1&& a, T2&& b) {
  return Student(std::forward<T1>(a),
                 std::forward<T2>(b));
}
```

Variadické šablony

- perfect forwarding s variadickými šablonami

```
class Student {
  public:
    Student(const std::string& name,
            int birthyear) { ... }
};

template <typename... Args>
Student MakeStudent_2(Args&&... args) {
  return Student(std::forward<Args>(args)...);
}
```

Variadické šablony

- perfect forwarding v praxi
- `std::unique_ptr` a `std::make_unique`
- předává parametry do konstruktoru

```
auto ptr = std::make_unique<Something>
                                ("Neco", 15);
```

- vyvolá např. konstruktor

```
Something(const std::string& a, int b);
```

- perfect forwarding v praxi
- `emplace` u kontejnerů
- vytvoří instanci rovnou v předalokovaném místě v kontejneru
- není třeba kopie nebo move

```
// docasna instance + move
container.push_back({ "Marco", 1 });

// in-place vytvoreni bez move
container.emplace_back("Polo", 2);
```

Variadické šablony

- kontejnery zakládající na variadikách
- `std::tuple`
- `#include <tuple>`
- kontejner reprezentující n-tici

```
std::tuple<int, std::string, double> ntice;
```

Variadické šablony

- `std::tuple`
- hodnoty se vyzvedají šablonově přes `std::get<n>`, kde *n* je index prvku
- nebo pomocí `std::tie` – přiřazení vnitřku do sady l-value

```
std::tuple<int, std::string, double> ntice;

int a           = std::get<0>(ntice);
std::string b   = std::get<1>(ntice);
double c        = std::get<2>(ntice);
```

Variadické šablony

- `std::tuple`
- `std::tie` – přiřazení vnitřku do sady l-value

```
std::tuple<int, std::string, double> ntice;

int a;
std::string b;
double c;

std::tie(a,b,c) = ntice;
```

- pozn.: `std::tie` vytvoří dočasnou `tuple` l-value referencí

Variadické šablony

- `std::tie` – přiřazení vnitřku do sady l-value
- lze použít `std::ignore` pro „zahození“ hodnoty, která nás nezajímá

```
std::tuple<int, std::string, double> ntice;

int a;
std::string b;

std::tie(a,b,std::ignore) = ntice;
```

- konstrukt o něco hezčí, než `std::tie` – structured binding (další týdny)

Variadické šablony

- další použití variadických šablon
  - databázové drivery a binding hodnot
    - někdy v kombinaci s idiomem SFINAE
  - zobecnění vytváření objektů
  - generické „průchozí“ schéma, např. cachování výsledků
  - a další...

Statický polymorfismus a CRTP

- statický polymorfismus
- polymorfismus bez virtuálních metod
- vyhodnocený v čase kompilace
- dědičnost specializované šablony s parametrem sebe
- nenahrazuje dynamický polymorfismus, jen ho doplňuje pro určité úlohy
- idiom CRTP
  - *Curiously Recurring Template Pattern*

Statický polymorfismus a CRTP

```
template <typename Child>
class Base {
  public:
    void interface() {
      static_cast<Child*>(this)->impl();
    }
};

class Derived : public Base<Derived> {
  public:
    void impl() {
      std::cout << "Derived\n";
    }
};
```

Statický polymorfismus a CRTP

```
using Vec = std::vector<int>;

template<typename Child>
class Deletor {
  public:
    void remove_items(Vec& cont) {
      static_cast<Child*>(this)->remove_impl(cont);
    }
};

class OddDeletor : public Deletor<OddDeletor> {
  public:
    void remove_impl(Vec& cont) {
      ...
    }
};

OddDeletor deletor;
deletor.remove_items();
```

Statický polymorfismus a CRTP

- statický polymorfismus
- generický rodič definuje rozhraní
- specifický potomek definuje implementaci
- opakovaný cast se často nahrazuje malou metodou

```
Derived& derived() {
  return *static_cast<Derived*>(this);
}
```

- `static_cast` namísto `dynamic_cast`
- jsme si jisti, že výsledek bude přetypování správně
  - potomek dědí předka jako šablonu
  - šablonu parametrizuje sám sebou

Statický polymorfismus a CRTP

- *polymorphic chaining*
- princip známý mj. jako *fluent interface*
- volání metody vrací referenci na sebe sama
  - tak můžeme řetězit volání metody nad objektem

```
class Printer {
  public:
    Printer& println(const std::string& ln) {
      std::cout << ln << std::endl;
      return *this;
    }
}

Printer pr;

pr.println("a").println("Hello");
```

- problém: polymorfismus

Statický polymorfismus a CRTP

- *polymorphic chaining* - problém

```
class PrinterIface {
  public:
    virtual PrinterIface& println(const std::string& ln) = 0;
};

class ConsolePrinter : public PrinterIface {
  public:
    virtual PrinterIface& println(const std::string& ln) overr
      std::cout << ln << std::endl;
      return *this;
    }

    ConsolePrinter& set_console_size(int w, int h) {
      // ...
      return *this;
    }
};

ConsolePrinter pr;

pr.println("a").println("Hello").set_console_size(10, 30);
// println vraci Printer&, neprojde ^^^
```

Statický polymorfismus a CRTP

- *polymorphic chaining* - řešení pomocí CRTP

```
template<typename T>
class PrinterIface {
  public:
    T& println(const std::string& ln) {
      return static_cast<T*>(this)->println(ln);
    }
};

class ConsolePrinter : public PrinterIface<ConsolePrinter> {
  public:
    ConsolePrinter& println(const std::string& ln) {
      std::cout << ln << std::endl;
      return *this;
    }

    ConsolePrinter& set_console_size(int w, int h) {
      // ...
      return *this;
    }
};

ConsolePrinter pr;

pr.println("a").println("Hello").set_console_size(10, 30);
```

Statický polymorfismus a CRTP

- spousty dalších využití
- *polymorphic clone* idiom
- filtrace kontejneru
- a další...

Další konstrukce

- `assert`
  - aserce za běhu
  - při ladění programu může např. odfiltrovat vstupy, pro které není funkce definována
  - vyhodnocení za běhu
  - dovoluje např. zastavit běh programu (breakpoint)
- `static_assert`
  - vyhodnocení v čase kompilace
  - ověření sémantických pravidel
  - ověření velikosti, typů, vlastností objektu, ...
  - typicky v kombinaci s nějakou standardní šablonovou deklarací
  - snažíme se spíše nahradit SFINAE nebo koncepty

Další konstrukce

- `static_assert`

```
template<typename T>
void RequiresCopy(const T& obj)
{
   static_assert(
        std::is_copy_constructible_v<T>,
        "T must be copy-constructible");

   // ...
}
```

- `T` může být `std::string`, `int`, ...
- `T` nemůže být např. `std::unique_ptr`

Další konstrukce

- sada standardních statických podmínek
  - `std::is_integral`
  - `std::is_floating_point`
  - `std::is_copy_constructible`
  - `std::is_copy_assignable`
  - `std::is_class`
  - `std::is_pod`
  - `std::is_final`
  - `std::is_unsigned`
  - `std::is_base_of`
  - a další...
  - nebo jiné, staticky vyhodnotitelné podmínky
    - `sizeof(T) == ...`

Další konstrukce

- stripping
  - `std::remove_reference`
  - `std::remove_const`
  - `std::remove_volatile`
  - `std::remove_cv`
  - a další...